

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΜΦΥΛΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2006

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΗΣ

Διδάσκουσα: Δρ. Ασπασία Τσαούση

Ωρες Διδασκαλίας: Παρασκευή 12:00-15:00

Ωρες Γραφείου: έπειτα από συνεννόηση

Email: atsaoussi@vivodinet.gr

Ιστοσελίδα: <http://users.uoa.gr/~atsaoussi/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στην κοινωνιολογία των σχέσεων των δύο φύλων που θα σας επιτρέψει να αναπτύξετε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με τις διαφοροποιήσεις στους ρόλους ανδρών και γυναικών τόσο στη δημόσια όσο και στην ιδιωτική σφαίρα. Θα προσεγγίσουμε θεμελιώδεις κοινωνικούς θεσμούς όπως είναι η οικογένεια, κοινωνικές διεργασίες σαν την κοινωνικοποίηση και κοινωνικά προβλήματα όπως η ανισότητα στην αμοιβή για παροχή ίσης ποιότητας εργασίας. Ταυτόχρονα, θα εντοπίσουμε τις διαφορές και τις ομοιότητες της κοινωνικής θέσης των γυναικών στα ανεπτυγμένα μεταβιομηχανικά κράτη της Δύσης και στις αναπτυσσόμενες χώρες του Τρίτου Κόσμου. Τέλος, θα προταθούν τρόποι αντιμετώπισης των κοινωνικών ανισοτήτων που προκύπτουν από τη διάκριση με βάση το φύλο.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Δύο είναι οι βασικοί στόχοι του μαθήματος:

- (1) Να εντοπίσει τις κοινωνιολογικές διαστάσεις των βιολογικών και πολιτιστικών διαφορών των δύο φύλων, μέσα από τη χρήση παραδειγμάτων από το χώρο της τρέχουσας κοινωνικής πραγματικότητας.
- (2) Να καταδείξει τις πολλές μορφές κοινωνικής ανισότητας με βάση το φύλο, παρουσιάζοντας τα πορίσματα πρόσφατων κοινωνιολογικών ερευνών που έχουν διεξαχθεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Αν επιτευχθούν οι δύο αυτοί παιδαγωγικοί στόχοι, θα αναδειχθεί η σύνθετη φύση σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων που αφορούν τις γυναίκες, όπως είναι η οικονομική περιθωριοποίηση των γυναικών που απασχολούνται σε μη αμειβόμενη εργασία, το μισθολογικό χάσμα των φύλων, η εναρμόνιση επαγγελματικής δραστηριότητας και ενδοοικογενειακών ρόλων, η βία μέσα στην οικογένεια, κ.ο.κ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- ✚ Anthony Giddens, *Κοινωνιολογία*, μετ. & επιμ. Δημήτρη Γ. Τσαούση (Αθήνα: Gutenberg, 2002).
- ✚ Martha C. Nussbaum, *Φύλο και Κοινωνική Δικαιοσύνη*, μετ. Νεκτάριος Καλαϊτζής, (Αθήνα: Εκδόσεις Scripta 2005).

Στο μάθημα θα χρησιμοποιηθούν και πρόσθετα κείμενα (κυρίως άρθρα, κεφάλαια από άλλα διδακτικά βιβλία, κτλ.) που θα σας φανούν χρήσιμα για τις εργασίες σας και τις προφορικές σας παρουσιάσεις. Επίσης, θα διανέμονται φυλλάδια που θα αναφέρονται στα κύρια σημεία κάθε μαθήματος. Τα φυλλάδια αυτά θα τα βρίσκετε και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

---

1. Συμμετοχή στο μάθημα

Η ενεργός συμμετοχή των φοιτητριών και φοιτητών στις συζητήσεις που θα διεξάγονται στα πλαίσια του μαθήματος είναι ένας παράγοντας που θα αξιολογείται προκειμένου να υπολογιστεί η τελική σας βαθμολογία. Η ανάπτυξη των επιχειρημάτων σας μέσα στην αίθουσα και η ανταλλαγή απόψεων με τους συμφοιτητές και τις συμφοιτήτριές σας θα σας βοηθήσουν ιδιαίτερα, τόσο στην καλύτερη εμπέδωση των εννοιών που θα επεξεργαζόμαστε, όσο και στην αποσαφήνιση των ιδεών που θα διατυπώσετε στην εργασία σας.

2. Προφορική παρουσίαση

Για τη μεγαλύτερη εξοικείωσή σας με τη θεματογραφία της κοινωνιολογίας των έμφυλων σχέσεων, θα παρουσιάσετε προφορικά μέσα στην τάξη ένα θέμα που να εντάσσεται στον ευρύτερο χώρο του μαθήματος. Το θέμα της εργασίας σας θα το επιλέξετε ελεύθερα, αλλά προτού το αναπτύξετε θα έρθετε σε συνεννόηση μαζί μου. Το θέμα αυτό θα αποτελέσει τη βάση της εργασίας σας, την οποία θα υποβάλλετε μετά από έρευνα, επεξεργασία και τεκμηρίωση με βιβλιογραφικές αναφορές. Η επίδοσή σας στην προφορική παρουσίαση θα αξιολογηθεί και η αξιολόγηση αυτή θα προσμετρηθεί ως ποσοστό του τελικού σας βαθμού.

3. Πρωτότυπη εργασία

Για τις ανάγκες αυτού του μαθήματος θα χρειαστεί να γράψετε μια πρωτότυπη εργασία. Το θέμα της θα το επιλέξετε ελεύθερα, με βασικό γνώμονα τις προτιμήσεις σας και τα ενδιαφέροντά σας. Για την τεκμηρίωση της εργασίας σας, πρέπει να χρησιμοποιήσετε τουλάχιστον έξι (6) βιβλιογραφικές πηγές (π.χ. βιβλία, άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, άρθρα σε εφημερίδες). Μπορείτε επίσης να παραπέμψετε σε ηλεκτρονικές πηγές (ιστοσελίδες στο Διαδίκτυο, on-line encyclopedias, κτλ.). Καθώς επεξεργάζεστε το θέμα σας, προσπαθείστε να χρησιμοποιήσετε όσο το δυνατόν περισσότερο τις κοινωνιολογικές έννοιες και την ορολογία με την οποία θα έχετε ήδη εξοικειωθεί κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο βαθμός εμπάθυνσης στο θέμα σας είναι ευθέως ανάλογος του χρόνου που θα μπορέσετε ή θα επιλέξετε να επενδύσετε στην έρευνα. Για το λόγο αυτό, θα σας συμβούλευα να διαλέξετε ένα θέμα που να σας ενδιαφέρει πραγμα-

τικά. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την εκπόνηση της εργασίας θα δοθούν μετά τη δεύτερη εβδομάδα μαθημάτων σε χωριστό φυλλάδιο.

Πιο συγκεκριμένα, η συνολική σας βαθμολογία θα προκύψει ως εξής:

* Συμμετοχή στο μάθημα	20%
* Προφορική παρουσίαση	20%
* Γραπτή εργασία	60%

Τελικός Βαθμός:	100%

Η Ασπασία Τσαούση είναι κοινωνιολόγος του δικαίου και Visiting Assistant Professor στο Athens Laboratory of Business Administration (ALBA). Διδάσκει επίσης ως επισκέπτρια Λέκτορας στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 1990, όπου ολοκλήρωσε τρία χρόνια αργότερα τις μεταπτυχιακές της σπουδές στην Κοινωνιολογία, Ιστορία και Φιλοσοφία του Δικαίου (αποφοιτώντας με άριστα). Συνέχισε τις σπουδές της στο Πανεπιστήμιο του Σικάγου, από το οποίο απέκτησε ένα δεύτερο μεταπτυχιακό δίπλωμα (LL.M., cum laude) το 1995 και το διδακτορικό της δίπλωμα το 2000. Εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή υπό την επίβλεψη του καθηγητή Κοινωνιολογίας και Οικονομικών Gary S. Becker, ο οποίος τιμήθηκε το 1992 με το βραβείο Νόμπελ για την πρωτοποριακή συνεισφορά του στην κοινωνιολογία και τα οικονομικά της οικογένειας. Έχει συγγράψει σειρά μελετών που έχουν δημοσιευθεί σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά. Είναι μέλος επιστημονικών οργανώσεων στην Ευρώπη και στις Η.Π.Α. κι έχει παρουσιάσει πολλές εργασίες της σε διεθνή συνέδρια. Από το 2003 είναι εκπρόσωπος της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό τμήμα της διεθνούς κύρους επιστημονικής οργάνωσης International Association for Feminist Economics (IAFFE). Συμμετέχει επίσης ενεργά στην οργάνωση European Network on Gender Equality in Higher Education. Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην κοινωνιολογία της οικογένειας, στην κοινωνιολογία των έμφυλων σχέσεων, στην οικονομική ανάλυση του δικαίου και στην επιστήμη της διαπραγμάτευσης.